

**Vyjádření k účastníkovi konkurzu na vedoucího katedry filosofie a metodologie přírodních věd
Přírodovědecké fakulty UK v Praze Zdeňkovi Neubauerovi**

Ladislav Hejdánek

◆ druh neuveden, česky, vznik: 11. 2. 1990

◆ type n.a., Czech, origin: 11. 2. 1990

**Vyjádření k účastníku konkursu na vedoucího katedry filosofie a metodologie přírodních věd
Přírodovědecké fakulty UK v Praze RNDr. PhDr. Zdeňkovi Neubauerovi, nar. 30. 5. 1942 [1990]**

vyžádané studentskými zástupci

Smysl výuky filosofie pro posluchače nefilosofických, zejména pak nehumanitních oborů nelze omezovat poukazem na potřebnost všeobecného vzdělání. Sama idea univerzity připomíná nezbytnost takového pěstování odborných věd, které by neztrácelo ze zřetele úsilí o celkovost vědění (proti tendenci věd se rozpadat na stále užší specializace). Kromě toho pěstování vědy znamená vždy náročnou myšlenkovou práci, která vyžaduje sebekontrolu a tedy reflexi, která z podstaty věci sahá za hranice odborné kompetence příslušné disciplíny. Nemá-li plnění tohoto dvojího úkolu podržovat amatérský a diletantský ráz, musí být založeno na filosofické erudici a orientovanosti. Jen nesnadno mohou něco podobného zprostředkovat filosofové, kteří se důvěrně nesblížili s problematikou a způsobem práce některé speciální vědy, a ovšem tím méně vědečtí specialisté, kteří se jen amatérsky pouštějí na pro ně tenký led filosofické reflexe vědeckých aktivit. Velkou předností Zdeňka Neubauera je dlouhodobý zájem a aktivní práce v oborech mikrobiologie, molekulární biologie, mikrobiální genetika atd. a zároveň orientace na bádání filosofické, svědčící o rozsáhlém spektru zájmů. I v době, kdy jakékoli vybočení z daných dogmatických mezí se zdálo být téměř nemožné anebo alespoň bylo spojeno se značným rizikem, našel si Zd. Neubauer ve spolupráci se skupinou dalších způsob, jak budit zájem přinejmenším o některé aspekty filosofického rázu, a to nejen v přednáškách a přednáškových cyklech, ale také v knižní resp. sborníkové podobě. Tím prokázal své schopnosti interpretační a pedagogické, jakých je pro práci se studenty svrchovaně zapotřebí. Jsem přesvědčen, že Zdeněk Neubauer má svou intelektuální a pracovní kapacitou i svými širokými zájmy badatelskými všechny předpoklady, aby se po dlouhé době zase stal důstojným pokračovatelem tradice, kterou po oddělení přírodovědecké fakulty od filosofické tak skvělým způsobem zahájil Emanuel Rádl, její první ordinarius pro obor filosofie přírodních věd. Zároveň považuji za velmi žádoucí, aby byla znovu založena a rozvíjena jak filosofie organická a organismů, tak filosofie osvětí živých bytostí, jejich vzájemných překrývání a prostupování a tím vznik biotopů, biocenóz a vůbec biosféry, jakož i filosofie chování živých bytostí a jejich etologie. Tím by se pěstování filosofie na Přírodovědecké fakultě významně lišilo od zaměření obdobného pracoviště na Matematicko-fyzikální fakultě, a obojí by tak mohlo představovat významný a nejvyš potřebný příspěvek k filosofického rozhovoru jak s příslušnou katedrou na Filosofické fakultě, tak i mimo rámec univerzity s pracovištěm akademickým. S dvěma nevelkými přestávkami byla filosofická práce v naší zemi katastrofálně narušena a inhibována. Nezbytné zvyšování úrovně filosofického myšlení si napříště vyžádá nejen bohatou pluralitu myšlenských osobností, ale také organizaci osobitých pracovních skupin, kolektivů a v budoucnu snad i škol. Mezi nimi budou mít neobyčejně velký význam právě filosofové, biologicky vzdělaní a orientovaní a úzce zejména s biologi spolupracující. Filosofická erudice biologů, zvláště např. odborníků v molekulární biologii a v genetickém inženýrství je vysoce potřebná a nemůže a nesmí být redukována na výchovu k vědcově mravní odpovědnosti a k etice vědecké práce. Mám za to, že i v tomto směru je Zdeněk Neubauer mužem, který má všechny předpoklady k tomu, aby splnil tyto náročné požadavky.

V Praze, 11. 2. 1990

PhDr. Ladislav Hejdánek, Dr. phil. h.c.